

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу

КАШУБИ ОКСАНИ МИРОСЛАВІВНИ

на тему: «Архітектурно-просторова організація

автомобільних пунктів пропуску на західних кордонах України»,

поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю

191 «Архітектура та містобудування»

З огляду на географічне розташування України та її стратегічний напрям на розвиток міжнародних транспортних коридорів дисертаційна робота Кашуби О. М., яка присвячена вдосконаленню архітектурно-планувальної організації автомобільних пунктів пропуску (АПП), що є невід'ємною частиною транспортних коридорів – достатньо актуальна. Наростаюче протиріччя між швидким зростанням вантажних та людських потоків через українські кордони та функціональними можливостями західних кордонів України робить дослідження в сучасних умовах затребуваним. Тому вдосконалення архітектурно-планувальної організації АПП з метою покращення умов для пасажирських та транспортних потоків зі збільшенням функціональних можливостей коридорів і наближення їх до європейських стандартів, видається важливою проблемою, що потребує ефективного вирішення. Автор слушно обґрунтовує актуальність теми невідповідністю сучасного стану АПП на кордонах України міжнародним стандартам; недосконалістю нормативно-правової бази щодо проектування автомобільних пунктів пропуску; неефективністю роботи існуючих АПП.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами полягає в тому, що дисертаційне дослідження виконане в межах науково-дослідної роботи кафедри архітектурного проектування інституту архітектури НУ «Львівська політехніка» «Розробка методологічних основ просторового підходу до обґрунтування архітектурних рішень», номер державної реєстрації 0117U007605.

Тема дисертації пов'язана з розпорядженнями КМУ «Про схвалення Концепції Державної цільової правоохоронної програми «Облаштування та реконструкція державного кордону» на період до 2020 року» (від 11 листопада 2015 р. № 1179-р) та «Про схвалення Стратегії інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року» (від 24 липня 2019 р. № 687-р), а також такими державними документами, як «Програма створення і функціонування національної мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні» №346-98-п від 03.08.2005 р., «Концепція Державної цільової програми розвитку транскордонного співробітництва на 2016-2020 роки», що продовжує «Концепцію Державної цільової програми розвитку транскордонного співробітництва на 2010-2015 роки», «Державна програма розвитку мережі пунктів пропуску через митний кордон України та відповідної сервісної інфраструктури» №112/92-рп від 22.06.1992 р. У сфері територіального планування узгоджується із Законами «Про основи містобудування», «Про планування і забудову територій», «Про архітектурну діяльність», «Про охорону культурної спадщини», «Про Генеральну схему планування території України».

Відповідно до теми роботи чітко сформульовані мета, завдання, об'єкт та предмет дисертаційного дослідження. До них зауважень немає. Наукова новизна корелюється із заявленою проблематикою.

Дисертація складається із вступу, де сформульовані основні положення роботи, чотирьох розділів та висновків.

Перший розділ «Стан дослідження, теоретичні та історичні передумови формування мережі пунктів пропуску на українських кордонах та методика проведення дослідження» присвячений огляду літературних джерел дослідження, історичним аспектам формування сучасної мережі АПП, а також методичній стороні даної роботи. До текстової частини в цілому зауважень немає. Вона відповідає задекларованій назві. Можливо занадто розлого представлений історичний матеріал, але це не погіршує сприймання роботи.

У другому розділі «Фактори впливу на формування автомобільних пунктів пропуску» розглянуті чинники, що визначають архітектурно-планувальну структуру АПП. Розділ побудований логічно. Фактори впливу поділено на дві групи: зовнішні та внутрішні. Відповідно до цього поділу проведений аналіз та їх значення для формування структури АПП.

Важливим аналітичним розділом є розділ третій «Архітектурно - планувальні рішення автомобільних пунктів пропуску на кордонах». У розділі запропонована вдосконалена класифікація АПП за містобудівними ознаками, а також висвітлені конструктивні, композиційні та естетичні особливості будівель даного типу. Якщо до пропозицій щодо класифікації в цілому зауважень немає, то у підрозділі, що стосується композиційних та естетичних особливостей, слід було б приділити більше уваги саме вимогам до даного типу будівель.

Четвертий розділ «Рекомендації щодо вдосконалення проектних рішень автомобільних пунктів пропуску» складається з чотирьох підрозділів, де подані пропозиції щодо вдосконалення існуючої класифікації АПП та внесення їх до «Державний класифікатор будівель та споруд»; сформульована авторська модель транспортно-митного комплексу; введено новий термін «аванзона», подані рекомендації щодо їх містобудівного розташування та функціонального наповнення. Прийняті теоретичні положення і матеріали досліджень реальних територіальних ситуацій на українському кордоні дозволяють автору достатнім чином обґрунтувати прийоми моделювання та функціонально-просторової організації автомобільних пунктів пропуску.

У висновках подані результати роботи. Висновки корелюються із задекларованими завданнями, проте вони відрізняються у кількісному співвідношенні та збільшеним інформативним наповненням.

Робота написана зрозумілою мовою, легко читається, проте в тексті зустрічаються граматичні помилки та невідповідності деяких назв розділів та підрозділів у тексті дисертації до зазначених у змісті роботи. Матеріали

дослідження були апробовані на двох міжнародних конференціях, кількість статей достатня для проведення захисту.

Отже, підсумовуючи вищезазначене, вважаю, що дисертація Кашуби О. М. на тему «Архітектурно-просторова організація автомобільних пунктів пропуску на західних кордонах України» є самостійною науковою працею, яка володіє ознаками наукової новизни і в цілому відповідає вимогам МОН, які висуваються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування». Тому вважаю, що автор дисертаційного дослідження Кашуба Оксана Мирославівна заслуговує присвоєння їй наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування».

Доцент кафедри
Архітектури будівель і споруд та
дизайну архітектурного середовища
Харківського національного університету
міського господарства імені О. М. Бекетова,
кандидат архітектури, доцент

Ольга СМІРНОВА

